

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisli se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 121.

V Ljubljani, v torek 27. maja 1884.

Letnik XII.

Čehi o Slovencih.

Brez dvoma so Čehi med vsemi rodovi velike slovenske rodovine nam Slovencem najbolj prijazni, imajo za naše razmere največ zanimanja in za naše politične in narodne težnje največ srca. Če tudi nas od Hrvatov v kraljevini loči le struga Kolpe in Sotle in naše ljudstvo ž njimi najbolj občuje, od Čehov nas pa deli močan nemški klin, ki se je v teku stoletij zasadil v slovansko meso: vendar ne najdemo pri Hrvatih tacega zanimanja za nas in toliko podpore v narodnih in političnih bojih, kakor pri Čehih. (Da nas Hrvatje ne podpirajo v političnih bojih, je vzrok dualizem, po katerem pripadamo mi h dednim avstrijskim deželam, Hrvatje pa pod krono sv. Štefana.)

Koj pri prerobenju našega slovstva v začetku tega stoletja se je pokazala vzajemnost českih in slovenskih rodoljubov; Čehi so podpirali naše rodoljube, ti pa one navduševali za ljubezen do milega maternega jezika. Komu je neznan pristrčno prijateljstvo, ki je rodilo dokaj lepega sadu? Kdo še ni slišal, o ljubeznjivih pismih Prešernovih do Čelakovskega in narobe, o pismih, iz katerih veje plamteča ljubezen do milega naroda in največe navdušenje za vse Slovanstvo. Še večja vzajemnost, kakor takrat, se kaže dandanes med Čehi in Slovenci. Ako pogledamo na česko slovstveno polje in prebiramo njihove leposlovne liste, nam ni treba dolgo čakati in zapazimo, kako sliko iz slovenskih dežel ali kak narodopisni, zemljepisni članek iz naše domovine. Tudi povesti Slovenskih povestničarjev in pesmi slovenskih pesnikov bere že česko občinstvo v česki prestavi. Zavednost in prepričanje, da smo vsi bratje, da smo udje iste rodovine, kaže se tudi v vzajemnem postopanju naših narodnih zastopnikov v državnem zboru s českimi poslanci.

Čehi so oni, ki nimajo za naše prošnje in zdihovanja nikdar tópih ušes in nas najbolj podpirajo v boju za pravice, ki pripadajo narodu že po natoru. Isto se javlja v českih političnih listih. Naj si bo list te ali one barve, naj so nazori še tako različni,

naklonjenost do Slovencev se kaže v vseh, saj kolikor je meni znano. V dokaz rečenega naj danes podam odlomek članka, ki ga je v svoji 131. številki priobčil česki dnevnik „Pokrok“ pod naslovom: „Z avstrijskega juga“. Iz tega malega se vsak bralec lahko prepriča, koliko je Čehom za to, da posveti ravnopravnost kedaj tudi v naše slovenske brda, in da zadobimo vendar že enkrat po natoru nam pripadajoče pravice.

„Prečudne reči se godé v naši Avstriji in dolgo bo še trpelo, se bodo uvedle take naravne in zdrave razmere, da bi se mogli na njihovi podlagi vsi narodi po svojih duševnih in gmotnih močeh izobraževati. Nove dokaze za to nam podajajo zadnji dogotki v slovenskih deželah.

V deželah, v katerih prebivajo Slovenci, posebno dva dogodka označujeta položaj. Ni dolgo od tega, kar je nastalo v Izraelu veliko vpitje, ker je izšla uradna knjiga, v kateri so bili kraji na Koroškem tudi s slovenskimi imeni zaznamovani. Vsi vstavoverni listi so o tem pisali; poslancem na Dunaji je bilo pa naročeno, naj preiskujejo, kdo je storil ta grozni greh in celi ustavoverni tabor se je tako vedel, kakor da bi se zgodila kaka veleizdaja na nemški narodnosti. In je bila to res taka pregreha in tako nasilstvo? Ustavoverci govore o Koroški, kakor kaki nemški in ponemčeni deželi; zato jih tudi ne smejo slovenska krajevna imena v laži motiti. Da je na Koroškem nad tretjino Slovencev, da imajo razun tega premnogi kraji slovensko imé, kar se dá iz ust narodovih, iz tradicije in iz dobrih listin in knjig dokazati: za vse te okolnosti se vstavoverni nasilniki ne zmenijo. Pri nas na Českem smo v tej zadevi že nekoliko dalje; a vendar imamo še vedno neprestane boje o českem tekstu in napisih; ali naj se po tem takem čudimo, da smatrajo ustavoverci za gotov napad na veličastvo svoje narodnosti, dogodek, da je bil na Koroškem izdan nemško-slovenski zapisnik krajevnih imen!

Ta dogodek omenjamo kot nekak monstrum in v dokaz tega, kako dolgo in dolgo se bodo morali še avstrijski Slovani bojevati, da dosežejo ravnopravnost in kako malo so še prišli Nemci, posebno v slovenskih pokrajinah do prepričanja, da pripada Slovincem enakopravnost ž njimi. V Ljubljani je pri poslednjih volitvah v mestni zbor nemška stranka kar naravnost zavrgla ponujeni kompromis (?). Ta korak ne priča niti o moči niti o trdnosti nemške stranke na Kranjskem in v Ljubljani, marveč je spričevalo in dokaz ošabnosti in vladoželjnosti. Ta stranka se še zdaj ni odrekla nadi, da pride zopet na površje; Slovencev še zdaj noče pripoznati za sebi enake in ravnopravne, temveč še vedno v manjšini, zavrača vse pomirljive predloge. Dajte ji gospodstvo, nadvlado; dovolite in dopustite ji, da more nasilstvo in nepostavno počenjanje nadaljevati — pa jo imate; drugače pa ne. Ona hoče samo vladati; ako ji ni to dovoljeno, odtegne se vsemu javnemu življenju, pa za to toliko bolj ruje na skrivnem, ovira, sumnič in napada delujoče može. Taka je ta slavna kulturna stranka na Kranjskem.

Z enakimi lastnostmi se odlikuje ta stranka na Štajarskem, kar spričuje interpelacija slovenskih poslancev v državnem zboru. Tam so sklenili Slovenci napraviti ljudski shod v Slovenski Bistrici. Ustavoverci napravljajo shode svojega Mariborskega društva zdaj tu zdaj tam; posebno hudo pa agitirajo v Mariborski okolici, da bi tam ustanovili krajevna društva nemškega „Schulvereina“; tudi se ne nehajo hvaliti, kako so prijazni javnemu življenju. Pa za to liberalno teorijo se ta stranka praktično tako malo zmeni, da je hotela slovenski shod v Bistrici zaprečiti, pa ker tega s formalno pravico ni dosegla, je zbobnala v Bistrico pristaše svoje lastne stranke in je skušala s policaji in žandarji razpršiti slovenski shod. Pri tem so žandarji sneli avstrijsko zastavo raz hiše, v kateri so bili Slovenci, ustavoverna stranka je pa pri uradni azistenci pod velikonemškimi zastavami mirno nadaljevala svojo demonstracijo. To je v resnici nov dokaz, da so v Avstriji le surovi ošabnosti dovoljene take reči; da bodo morali Slovani še dolgo čakati, da se tudi pri njih izvede ravnopravnost. Tako sodijo Čehi o nas Slovencih in naših nasprotnikih!

sedaj „pojasnujemo“, tako rešeno imeti, kakor e di n o se dá rešiti, imenuje ga objektivni g. Senca „napetneža“! Zraven pa še govori, kakor, da bi s cerkvijo in z vero tako vprašanje ne bilo v ozki zvezi. Kako prekanjeno kratkovidno!

„Vprašanje samo je jako zlobno“, pravi „krotka“ duša g. Senca. Jaz menim, da vprašanje ni zlobno, pač pa obrekovanje prav nič zlobnega (!) g. Sence, ki piše dalje: „Kdo bi zahteval dokaza za besede, ki se povsodi in skoro vsak dan rabijo?“ Svoje radovednosti spet ne morem prikrivati, prijatelj! Kje „povsodi“ in kedaj „skoro vsak dan“? Gotovo le tam in le takrat, kjer so take vrste ljudje zbrani, kot je pisec navedenega stavka. (Morda taki ljudje trdijo, ne da bi mogli dokazati kaj tacega celó vpričo nedoraslih!) G. Senca imenuje take razloge še „pametne“, na ktere še mislil ni listkar v mestu Ubiibi. Stari Plautus, pomagaj mi dalje, bergle potrebujem! Sicer je pa zdrav, tudi oko ima bistro; kajti v nadaljnem piše najin znanec: „Premeten je hotel biti ter podlistkarja „Slovenskega Naroda“ ugnati v kozji rog!“ Kdo je sedaj ugnan v kozji rog? Pri vsem tem pa še toliko bahanja in ponašanja, s kratka — da rabim tuj izraz — diese Wichtigmacherei!

LISTEK.

Iz Ubiibi prijatelj prijatelju v Ibiubi.

Dragi prijatelj!

Tvoje zadnje javno pismo je imelo izredno znamenit včinek. Priča za to Ti je odgovor onega veleučenege gospoda, o katerem si Ti le to pisal, kar je sam v svojem dolgem listku povdarjal in trdil, da je namreč on strogo objektivni in, da imajo oo. Jezuitje oni glasoviti stavek kot vodilno pravilo. Odgovoril je tedaj oni objektivni gospod meni na tisto Tvoje pismo in sicer tako prijazno, tako preučeno, da, tako „temeljito“ in — se vé da — premišljeno, da sem se moral kar čuditi.

Koliko je resnice v teh mojih besedah, izprevidiš lahko iz naslednjega.

Za bahatim francoskim napisom se prične jako klasičen uvod. Že vir, iz kterega zajema svoje izbrane izraze, kako „kvasičen“ je ta! „Zlobnega“ starejšega dnevnika — kakor je neki gospod ta list javno nazival — komentar (sicer pod naslovom „Škrat“ priporočan) mu je prva pomoč, nekaka

vstopnica, s katero se je spet pokazal v spodnjih predalih „Slov. Naroda“. Ko se je tako z izposojenim dvotipom (?) zagnal najpred v dnevnik, ki najina pisma priobčuje, začne obirati g. Senca s prav „ljubeznjivimi“ pridevki „radovednega“ listkarja v slovečem mestu Ubiibi. No, radoveden bi še bil človek, a to je sitno, da se ne more nič pametnega in pravega izvedeti.

Brez citatov pa ni vita. V naslednjih stavkih je treba citirati klasične in neklasične pisatelje iz preteklih časov, da mu pomagajo „kvasiti“. (Angleških — čudo! — tu ni vmes.) K temu pritegne še prijatelj, ki ga na vse pretege nagovarja, naj vendar odgovori onemu radovednežu. He, brate, ne vem kako bi sodil o tem prijatelju; za sedaj ga je speljal na led. To je menda še vse vvod — in sedaj k stvari, k „temeljitemu“ odgovoru na ono „kočljivo“ vprašanje.

Dobro je, se vé da, še pred zapisati, da je „odveč v slovenskem časopisju taka kočljiva vprašanja pojasnovati, ker je nekteri napetneži le preradi s cerkvijo, z vero sklepajo“. Kdo pa je vendar spravil taka kočljiva vprašanja v slovensko časopisje? Ali ne „mirni“ g. Senca? Če pa katoličan potem hoče tako vprašanje kot je ravno to, katero

Govor dr. Bilinskega

o šestem oddelku obrtniške postave v državnem zboru 16. maja.

(Dalje)

Dalje pravite, da ženske le ponoči delajo od deloma po 10—11 ur. Moj Bog, ali naj mar noč in dan delajo brez pretege? Saj ponoči več menda vendar ne morejo delati, kakor po 10—11 ur, kar se mi čisto naravno zdi.

To oporekanje, kakor tudi ono prvo se ne boste prijeli, ker bi proti prepovedi ponočnega dela popolnoma nemerodajni ostali, kajti ako bi se hoteli po njih ravnati, nam s postavo ni prav nič drugega potreba storiti, kakor vse ohraniti in obdržati, kar imamo sedaj, ne gledé na to, ali je dobro ali slabo; to bi bilo pa vendar-le preveč konservativno. Kaj nam je toraj storiti? Pomisliti nam je pred vsem, da, ako prepovemo ponočno delo v absolutnem smislu, mora po eni strani mnogo odrastkov dela kar popolnoma prenehati, po drugi strani bi pa nastal občutljiv primankljaj zasluzka za ženske. In tukaj treba nam je posebno paziti na dve skupini podjetij. Pred vsem ona podjetja, ki so v vednem teku, na ktere bi se morali vedno ozirati, ker so ravno tehnično tako vravnana, da morajo ljudje noč in dan delati. To n. pr. se godi pri izdelavi živeža, ki je tako vravnana, da vedno teče; ondi dela noč in dan 65.469 moških poleg 40.966 ženskih; posebno pri izdelavi sladkorja ima posla 37.705 moških in 15.443 ženskih noč in dan. Ravno taka je pri izdelavi papirja, kjer tudi vedno dela 8.386 moških in 6.843 ženskih.

Razven tega pa tudi prav dobro sprevidimo, da se lahko pripeté slučajji, da postane iz ozira na obrtni položaj ponočno delo potrebno, če tudi delo sploh ne teče noč in dan. Enketa je omenila posebno mikanje, kot odrastek obrtnije, ki odločno zahteva ponočnega dela. Na to, gospôda moja, treba se nam je tudi ozirati; podjetnik mora pa potrebo dokazati. Temu so se pa nekteri že kar naprej vpirali, ne da bi bili pomislili, da se mora n. pr. v Švici vsaka obrt, pri kateri delo vedno teče, vsaka obrt s ponočnim delom naznaniti gosposki in prositi za privoljenje; pri vsem tem se pa ne zgodi nobena nesreča in podjetnikom se tudi ne godi slabo. Iz tega stališča vravnal je odbor ponočno delo za ženske.

Sedaj pak se podam k pristavnim določbam za odrastle. Tu imamo pa tisti nesrečni normalni delavnik, o katerem je bilo že toliko govorjenja.

§ 96 a) ima določilo, da se v 24 urah ne sme več delati, kakor le 11 ur, da ima pa vlada pravico posamičnim podjetnim kategorijam, jaz povdarjam besedo „kategorijam“, od leta do leta za celo leto po eno uro več, toraj po 12 ur dovoliti.

Vprašanje je že po svojem načelu tako imenitno, da mi bo visoka zbornica dovolila, da se ga lotim od dveh strani. Prvič, ali je normalni delavnik, ali pa — o strašna je beseda, — maksimalni delavnik potreben ali ne? Drugič pa, če je potreben, ali se je prav določil z 11 ali pa z 12 urami ali ne?

Gledé potrebe maksimalnega delavnika sklicujejo se na dva interesa. Prvi pravijo, da bo škodoval delavcu, drugi pa pravijo, da bo na škodo podjetniku. Mi bomo pa stvar posebej obravnavali. Gledé de-

lavca trdijo, da ni dovoljeno odraslemu človeku prosto voljo omejevati, da je to tistemu nasproti, za kar se je francoska revolucija o splošnih državljskih pravicah izrekla. Jaz se sklicujem na gosp. poslanca koroške trgovinske zbornice, ki je v svoji odborniškim delavcem ne ravno preprijazni knjigi trdil, da o prostosti tukaj še govoriti ni!

Delavec ravno mora ali toliko časa delati, kakor dolgo se v tovarni dela, ali pa mora proč. On ne more pogojev staviti, jaz bodem delal 9, 10 ur, kar je n. pr. pomočniku nasproti mojstru mogoče; delavec v tovarni mora se podati splošnim naredbam, ki so ondi vpeljane. Ali, gospôda moja, zakaj se pa pečamo z vprašanjem osobne prostosti, ako oni, ktere ta stvar zadeva, temu ne oporekajo? Vsi delavci pri enkêti navzoči bili so za to, le delavec Peukert ne, in tudi on se ni skliceval na prostost, temveč je le rekel, da vse skupaj ne bo za nič.

Kdor toraj govori o omejitvi prostosti, moral bi od delavcev pooblastilo imeti, v njihovem imenu izreči, da se čutijo prikrajšave. Za sedaj nam je le toliko znanega, da si vsi želé v svoji prostosti nekoliko omejitve.

Dotlej toraj ostane ugovor zgolj teoretičen in nasproti temu teoretičnemu ugovoru — rad priznavam, da nam bo težko po teoretičnem potu normalni delavnik opravičiti — protivita se dva praktična jako imenitna ugovora nasproti.

Najpoprej dejanska resnica, da se je po celi Evropi mladostnim pomagačem deloomejilo in po tem neposredno tudi delo odraslim pomočnikom. Na to pa pravite: no, le napravite; zakaj pa niste ravno tako naredili? Zato ne, ker je izpeljava teh določil jako težavna. Na Angleškem so jih izpeljali, na Nemškem ne. Tudi mi smo imeli na ta način vsled postave od leta 1859 dvanajsturni delavnik in kakor je znano, se v marsikterih tovarnah mnogo več časa dela, kakor po 12 ur; dalje je pa tudi jako težko ločiti, ali ima mladostni pomagač že postavno starost ali ne.

Kar je pa še bolj tehtno, so pa naše avstrijske razmere. Odbor leta 1869 izjavil se je proti normalnemu delavniku. Ob enem je pa izrekel nado, da si bo avstrijska obrt sama sčasoma znižala delavnik na 12 ur z dvema urama počitka, toraj dela le samo 10 ur. Žalibog, da se nada ni izpolnila.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. maja.

Notranje dežele.

Buditi je treba, buditi; kjer smo pa že na zbužene zadeli, tiste je pa treba v domoljubni zavesti okrepčevati in vtrdovati. Te naloge poprijel se je Tržaški „Sokol“ s pravo navdušenostjo krepko letajoč po *Primorji* sedaj semkaj, sedaj tjakaj in preganjajoč požrešne laške kragulje. Včeraj teden je bilo, ko je izletel v Boljunec, kjer ga je sprejelo mnogobrojno prebivalstvo z neizrečeno navdušenostjo. Pozdravil ga je okrajni zastop z velikim županom na čelu. Da so posebno po *Primorji* „Sokolovi“ izleti za spodbujevanje za narodno sveto reč in za njeno ojačenje neprecenljive vrednosti, ne moremo zadosti

povdarjati. Tržaški „Sokol“ postal je nehoté prvi podpiratelj in pospešitelj društva „Edinosti“, ki je postavilo krasno in veličastno nalogo slovensko zastavo ob hrumečih obalih razburjene Adrije nevstrašno kvišku držati, dokler se ne zberó okrog nje vsi primorski Slovani, (Slovenci, Hrvatje in Srbi), krepko mož ob možu stoječ, ki bodo brez premislika zvesto in hrabro branili očetovo zemljo domačo, ki je že več nego tisoč let v našem posestvu, po kateri se je pa v najnovejšem času obrnilo oko našega sosedu preko velike adrijske vode, ne zmené se za deseto božjo zapoved: „Ne želi svojega bližnjega blaga!“ Nič bi ne rekli, ako bi sosed le količkaj pravice, bodi si zgodovinske ali pa narodne, imel do omenjenih pokrajin. Toda, ker je nima, pa ne moremo drugače nego čilemu Tržaškemu „Sokolu“ reči: Oj „Sokole“, malo ti je mesa, ali jaka so ti krila! Letaj, čuvaj in brani! Kjer boš videl bračo našo v nevarnosti, ne odjenjaj! Slabotnim in omahljivim prigovarjaj, mlačnim podkuri, navdušene pridobi za lastne ti člane! Čem več vas bo, tem večji bo vspeh, tem večje zasluga ob svojem času! Na noge, na duševno delo, o bratje Primorci, naši nasprotniki kar nič ne počivajo, temveč vedno delajo na to, da bi Vas potujčili, da bi nam odtrgali, kar je naša in našega cesarja last! Ne vdajmo se!

V *Brnu* se je zbralo pretekli petek 2000 delavcev na planem, kjer so se posvetovali o bodočem normalnem delavniku, ktereга želé na 10 ur znižati in so sploh z 11urnim, kakor ga je hotela poslaniška zbornica sprejeti, popolnoma nezadovoljni. Nadjajo se, da ga bo gosposka zbornica zavrgla in 10urno delo potrdila. Ojstro so obsojali tudi Chlumetzkijev govor; peticijo Brnskih obrtnikov z volneno tkanino so pa razglasili, da nima resnične podlage. Kar se tiče nedeljskega počitka, delavci želé, da bi se jim dalo na prosto voljo, kedaj in koliko da naj počivajo. Ne marajo nikakih postavnih določil o verskih vajah, pač pa zahtevajo socijalno-političnih preosnov. Delavci se močno motijo, če mislijo, da jim bodo socijalno-politične reforme brez božjega strahu pečene piške na mizo nosile. Za srečo in vspeh v vsakem stanu je prvi pogoj strah božji; kjer je ta, vse drugo samo od sebe pride!

Kakor smo enkrat že memogredé omenili, sošli se bodo *tovarnični ali obrtniški nadzorniki* na Dunaji k konferenci. Predsednik jim bo dvorni svetnik in obrtniški vrhovni nadzornik g. Migerka. Poročali bodo kaj so za časa svojega delovanja vse po tovarnah doživeli in našli. Poročilo se bo tiskalo in razposlalo, da ga bo vsak lahko bral. Posebno zanimivo bode neki ono o zdravstvenih zadevah in pa o varnostnih napravah okoli strojev.

Kakor se poroča iz Zagreba, je *poslanec Polnegovič*, eden izmed vodij stranke prava odložil svoj mandat, vsled napadov, ktere je prijavljala „Sloboda“ zoper njegovo osebo. Tudi predsednik hrvaškega deželnega zbora Krestič se misli odpovedati svojemu poslu.

Hrvaški ban poprijel se je vladanja z dušo in telesom ter noč in dan neumorno dela, kar mu pa tudi sočutje po deželi od dne do dne množi. Nadjati se je, da bo že v bodočem zasedanji imel ogromno večino poslancev za saboj, ako se le narodna stranka obdrži, ktera se je v poslednjem času nekoliko čvrsteje gibati jela. Ona se nadja okrepčanja po volitvah, ki so za mesec september določene. Prvi podpredsednik deželnega zbora, Mirko Hrvat, boleha in se bo zaradi tega odpovedal svojemu dostojanstvu. Narodna stranka misli na njegovo mesto spraviti dr. Subbotića, namesto predsednika Krestića pa profesorja Spevca. „Agrarmer Ztg.“ si na vso sopo prizadeva Hrvatom dokazati, da Madjari niso njihovi sovražniki, temveč njihovi zavezniki in najboljši prijatelji, ki jim vse dobro iz srca želé. Kaj pak da! Takih prijateljev Slovane večni Bog obvaruj, kakoršni so Madjari Hrvatom. Da bi naši bratje ne bili toliko odločni in toliko požrtvo-

Vendar počasi, prijatelj; najin znanec se je bavil že z vsakojakimi vprašanji, le tega ne vem, če je vsa „temeljito“ rešil, kot predstojéče. Trudil se je menda mnogo že na šolskem polji, bil je pri več časopisih že kake tričetrtine vrednika, pečal se je z mednarodnim in naravnim pravom, pri tem je čital cele kupe (ubogi revež!) starih jezuitskih knjig. Res čuda, da dela starost pri tej učenosti in brihtnosti! Klobuk z glave pred njim! Sicer pravijo nekteri, da o njem velja: ex omnibus aliquid etc. (saj naprej gotovo sam zna, ker mu citati tako gladko tečejo). Te latinske besede naj si zapiše g. Senca za ušesi in potem naj se s tako temeljitostjo več ne prikaže na dan.

Da preidem sedaj na njegovo domoljubno požrtvovalnost, omenjam Ti, dragi prijatelj, da Te je tam že poveril in pooblastil, da se potegneš za tisti razpisani dar ter ga v svojem in v imenu g. Senca izročis odboru za „Narodni dom slovenski“. Jaz mislim, da bi moral pred sam kaj oblasti imeti, potem bi mogel še le druge pooblaščevati. Pogoje so bile v razpisu tistih daril dovolj določno označene, toda — ein grosser Geist setzt sich darüber hinaus! Ker tako rad po časnikih brska, je pač do-

tično slovensko poslano čital, in če tudi ne — saj ima dobrega prijatelja, in sploh saj so vsi ti delujoči faktorji v Ljubljani — ali ne? Prijatelj, jaz priznavam velikodušnost radodarnega g. Senca, ki je hotel vso svoto, ki jo je prislužil s svojim „temeljitim“ dokazom (in tako hitro!) podariti „Narodnemu domu“. Zato mi je prav žal, da jo je g. Senca tako nesrečno pogodil s svojim „prav nič strastnim“ odgovorom. Toda zaupa pa res veliko svoji nezmotljivosti. To spoznaš lahko iz sledečih stavkov: „Ta pravda, nađejam se, bode med Slovenci odslej dognana; dognal je pa ni nepremišljeni listkar v slovečem mestu Ubiibi, ampak dognal jo je podlistkar „Slov. Naroda“, ki ga je prvi le po nepotrebnem podrezal.“ Istina, častno jo je dognal! Kdor je pretekli teden v „Slovenci“ čital dvoje poslano, izprevidel je, da je gosp. Senca delal račun brez oštirja. Če pa misli objektivni g. Senca, da ga si Ti „po nepotrebnem“ podrezal (kar mu je tudi res verjeti), mislil bi človek, da je še veliko bolj nepotrebno bilo, da je on o tem začel prvi kvasiti.

Najbolj smešno (da ne rečem več) je pa to, da g. Senca v svojem odgovoru tako rad maha okoli

sebe z „nepremišljenostjo“. Saj si Ti že v zadnjem svojem pismu zapisal, da je on sam popred o svojih listkih nekako priznal, da bolehajo za to boleznijo. Sedaj Te pa hoče s pridevkom „nepremišljeni listkar“ prevpiti. Proti koncu Ti najin znanec še nekaj priporoča:

„Zato mu posebno priporočam, naj vsak dan (glejte no, kaj si vsega ne domišlja!) pred pisanjem v časnike v roke vzame knjižico: „Časnikarstvo in naši časniki“ ter naj čita str. 274 in gotovo bo že drugi pot bolj premišljeno izražoval svoja nepodprta očitavanja in svoje neslane šale.“ Tu se je g. Senca gotovo spet zmotil (pa saj je nezmotljiv!) da je citiral ravno to stran. Kajti na tej strani so besede, ki g. Senca samega ravno tako bijejo po glavi, kakor Dežmana tiste slaboznane grablje. Čuj kaj piše tam: „Podlistkarju stalno in sveto načelo bilo je od nekđaj: svojih slabosti in napak ne podtikaj drugim ljudem — brez dokazov!“ Čegav listek je „podprt“, in čegav je „nepodprt“, sodijo naj blagovoljni čitatelji obeh dnevnikov, ki imajo več razsodljivosti in so bolj kompetentni kot objektivni gosp. Senca, za ktereга so najina pisma, kakor svedoči njegov „mirni odgovor“ celó preslana.

valni na duhu in telesu, na krvi in premoženji, madjarska prijaznost bi jih bila že zdavnej pogoltnila. Kolikokrat je že poskušala vse pomadjariti, a na jeklenih prsih naših bratov odletel je vsak poskus! Da so Madjari prijatelji Hrvatov, verjel bo morda kak Čulukafer, Evropejec pa svestno nobeden ne!

Vnanje države.

Iz *Srbije* dohaja vesela novica, da ministerstvo in naprednjaška stranka v skupščini skupno postopata. V komisijo, ktera naj bo volitve potrdila, voljeni so odločni naprednjaki in niti jednega radikalca ni med njimi. Volitve potrdile so se 24. t. m. brez vsake daljše razprave, ker ni bilo nikjer kakih večjih nepravilnosti. Takoj se bode pričelo posvetovanje. Ravno tako se bodo v predsedništvo in v skupščinski urad le možje volili, ki se z ministerstvom slagajo, ter so radikalce in liberalce že zanaprej duri tjekaj zaprte. Mnogo pa je čisto na novo izvoljenih poslancev, ki se do sedaj niso k nobeni stranki prištevali. Brzo vdušenje ustanka jih je toliko prevzelo, da so se tudi nekoliko k naprednjakom in vladi nagnili. To so nekaki srbski konservativci, sami za-se v skupščini, napravili so pa nehoté nekako stranko „divjakov“, ki je pa v jako dobrih razmerah proti ministerstvu. Med naprednjaki samimi cimi se pa neka stranka, ki nekoliko po opoziciji diši. Načelnik ji je Čumić, ki je vstopil v ministerstvo za nauk in prosveto. Ta stranka se hoče vladi le gledé nekterih toček nove finančne postave po robu staviti, s kterimi se ne strinja, ter jih želi po svojem prepričanji vrvnati. Zgradba železnice vrlo napreduje, ter se bo v jeseni proga Beligrad-Niš izročila javnemu prometu. Po cesti jeli so že tir pokladati. Po predorih je še mnogo posla. Tudi s poslopji gré brzo kviško in so na Belograskem kolodvoru že marsikaj pokrili. Od srbske strani bo železnica toraj do pogojenega roka, t. j. do oktobra 1884 dovršena, ko bi že le tudi od bolgarske in turške strani začeta bila!

Omenjali smo že enkrat lansko jesen, da ima laška irredenta povsem vredno sestričino doli v globoki Rumuniji, *rumunsko irredento*, kteri se sline cedé po nerešenih Vlahih pod ogersko krono živečih. Kakor znano, živi mnogo Vlahov po ogerskem Banatu, po Erdelji in po Bukovini, kterim se mnogo bolje godi, kakor pa rešenim bratom njihovim po Moldavi in Valahiji ali kakor se združeni kneževini sedaj imenujete, po kraljevini Rumunski, vendar pa ti ne morejo mirno spat, dokler se ne bodo rumunske meje pomaknile do Temešvara, Arada, Velikega Varadina, Szatmara in Černovic. Da se pa to ne bo še tako kmalo zgodilo, nam pa tudi smejo vrjeti. Vkljubo temu jih pa ni kar nič zadrževalo, da so nedavno, kmalo po odhodu cesarjeviča Rudolfa iz Bukarešta, ondašnji mladiči napravili mačje mijavkanje avstro-ogerskemu poslaniku v Bukareštu, le da bi zatrli posleden dober vtis, ki ga je Rudolfovo popotovanje na vmazane Rumunce napravilo. Laška kri je laška kri, naj se pretaka preko Adrije ali pa preko Donave. V resnici prijateljica Avstriji nikdar ne bo, ne ta in ne ona. Ker je pa po tej demonstraciji rumunska kraljeva hiša mnogo bolj osramotena, kakor pa avstrijska politika, mislimo, da v Bukareštu ne bodo čakali, da bi Avstrija zadostenja za nečast tirjala, ki jo je po njenem zastopniku ondi doletela, temveč se bodo sami podvivali, nerodnežem kolikor mogoče hitro pokazati, kaj se pravi velelasti pobalinski zasramovati.

„Politik“ prinaša vzrok, ki je bil povod najnovejšemu zasramovanju avstrijskega poslanštva v *Bukareštu*. Stvar ima svoje korenine v Kološu (Klausenburg) na Erdeljskem, kjer je nekaj dijakov valaške narodnosti praznovalo vstajo pri Blasendorfu. Dijake madjarske krvi je tista demonstracija do živega spodbodla, in so zaradi nje nekterim rumunskim veljakom v Kološu živečim, napra-

Da je pripravljen vsako stvar zagovarjati, trdi že v drugič g. Senca. Iz njegovih zagovorov smo se sicer že večkrat prepričali, da je to resnica, kako in koliko pa se mu to posreči, je tudi znana stvar.

Najbolj znamenit za naju, ljubi prijatelj, je pa njegov resnični (?) in neovrgljivi (?) sklepni stavek: „In vse doseданje ravnanje in opotikanje nad listki spodbilo ni le jedne v njih označene ali omenjene stvari.“ (Ves stavek ni končan, pripisati bi bilo treba še besedi: ampak več!) No, „ravanje“ je pač le tam bilo, kjer se je tako pisalo kot pisari „krotki“ g. Senca, ki si tu ob enem prideva nekako nezmotljivost.

Na ta način, prijatelj, je bil pisan objektivni odgovor veleučnega g. Sence, ónega gospoda, ki govori v svojem dolgem listku o „oholih ničevdecih“, to je óni gospod, ki s svojimi našopirjenimi frazami meče slovenskemu razumništvu pesek v oči, pri tem pa misli one, ki se mu drznejo po robu postaviti — v kozji rog ugnati. In tak človek se hoče z duhovsko obleko zakrivati!!

Z Goethejevim „Zauberlehrlingom“ lahko sedaj kliče: „Die ich rief, die Geister!“

„Radovedni“ Tvoj prijatelj v Ubibi.

vili mačje mijavkanje. V eter je celo stvar zanesel iz Kološa preko gora v Bukarešt, kjer sta Avstriji sovražna lista „Romania libera“ in „Independance romaine“ jela kričati in zabavljati. Podpihovala sta dan na dan dijake, da te sramote in nečasti, ki se je v Kološu valaški narodnosti dogodila, ne smejo trpeti. Naravna posledica je bila, da so se rumunski dijaki osvetili za žaljeno narodnost svojo nad avstro-ogerskim poslancem, ki je pri celi reči popolnoma nedolžen. Pri sicer izvrstnih razmerah med našo in rumunsko vlado, se nadjamo, da bode kralj Karol sam vso zadevo po svoji vladi rešil in primerno kaznoval, ne da bi bilo potreba diplomaciji se vmes mešati. Iz vsega se pa vendar-le vidi, da v Rumuniji še vedno živi neka stranka, ktero neizrečeno koža srbi, in ta bo nemara tako dolgo Avstrijo prosila in prosila, da jo bo naposled vendar-le naprosila. Na svojo veliko srečo je večina prebivalcev onstran vletoka Donave ravno nasprotnih misli.

Časopis „Kavkaz“ poroča iz Askabrada, da je razun mnogoštevilnih deputacij *turkmenskih narodov*, ki so naznanile ruski vladi, da se prostovoljno podvržejo, prišla veliki teden v Askabad deputacija na 10.000 vozovih, ktero so poslali Turkmeni Sariki, ki stanujejo na afganistanski meji. Knez Dondukov je sprejel deputacijo. To gotovo ne bo vseč Angležem!

Kakor se trdi v *ruskih vojaških krogih*, bodo letos več vojakov potrebovali, kakor zadnja leta, ker mislijo povečati posadke na Kavkazu, v Turkestanu in na kineških krajinah.

Vsed najnovejših poročil *Angleži* ne mislijo svoje ekspedicije v Sudan po Nilu poslati, temveč peš preko Suakima in Berberja v Chartum. Ker je pa pot za celo armado silno neprilčna in težavna, da celo vode nima, ponudila se je zasobna družba, ki pravi, da bi zgradila železnico med Suakimom in Berberjem, po kteri bi se ekspedicija lahko vozila, ako ji Angleška milijon funtov sterlingov podpore oblubi. Železnica bi se dogotovila do meseca septembra t. l. Sedaj Angleži računijo in premišljujejo, kaj bi bilo umestneje in bi manj veljalo.

Turčija se je izjavila, da se bo le tedaj konference vdeležila, ako se v Sudanu napravi ali z njenimi vojniki ali pa vsaj z njenim sporazumljenjem poprejšnji „status quo“, kar se tiče razdelitve politične oblasti.

Nemci in *Angleži* jeli so se nekoliko pisano gledati zaradi nemške naselbine v zapadni Afriki v deželi Angra Pequena. Ondi je mnogo bakra, srebra in bogatih travnikov. Angleška naselbina na Kapu, pod ktere varstvo bi Nemci radi svojo naselbino spravili, se jih brani, ker se boji stroškov in pa nemške konkurence v trgovini, ktera bi sčasoma angleško trgovino popolnoma pregnati vtegnila.

Največ predor, ki bi bil krona vsem predorom, predor pod francosko-angleškim kanalom la Manche (rokav), kteri bi bil po dvotirni železnici vezal Francosko z Angleško pod vodo, pod morjem, prenehal se je na angleško zahtevanje delati. Prva misel o izdelovanji imenovanega predora (tunela) javila se je v sedemdesetletji in leta 1879 jeli so v resnici že tla preiskovati. Na Francoskem so izvrtali pri Sangatti dva jaška (Schächte) po 89 m. globoka, in so na kredo zadeli. Angleška dotična komisija izkopala je pri Dovru jašek 47 metr. globok in je tudi kredaste tla našla. Iz tega so sklenili, da je pod morjem tvarina zgolj kredasta, ktera dobro vodo drži in nobenih posebnih sitnosti pri vrtnji ne prizadeva. Takoj na to jeli so delati in l. 1882 je bilo na francoski strani dogotovljenega 507 mtr., od teh pa 50 pod morjem; na Angleškem pa že 1800 metrov, pod morjem 1400. Ako bi se bilo delo vstrajno tako nadaljevalo, bilo bi se nadjati, da se v dvanajstih letih dovrši. Kar se John Bull razkorači in pravi: „Stojte, ne več dalje. Prerov bi bil nevaren za Angleško samostojnost, kajti Francozi bi nas potem po dvotirni podmorski cesti s svojimi vojniki poplavili, kolikor in kedar bi se jim ljubilo“. Nadjati se je, da se bodo prazni predsodki Angležem odpravili in da se velikansko podvzetje, ki bi današnji tehniki krono na glavo postavilo, zopet prične.

Izvirni dopisi.

Iz *Ljubljane*, 27. maja. Slišali smo danes iz zanesljivih ust, da kranjska hranilnica nemško šolo gotovo osnuje ter začne že letos in sicer v prostorih realke, kjer misli neko (ali neke) dvorane predelati.

Nehoté se tu človeku vriva mnogo ugovorov in pomislikov. Naj tu pomislite le z nekterimi vprašanji zaznamujemo:

a) Dela li kranjska hranilnica po pravici, da s slovenskim denarjem ustanovlja nemške šole, namesto ž njimi kaj družega koristnega in jako potrebnega storiti? Gotovo k temu nima nobene pravice, ampak dela po svoji nemčurski svojevoljnosti. Mar li ni nobene oblasti jo tu omejiti?

b) Ga vendar ni nobenega pota in pomočka, da bi se pravila spremenila in spopolnila, kakor je zdaj času in okoliščinam primerno? Saj vendar na

svetu ni reči nesprenemljive, so li pravila kranjske hranilnice tako pribita v našo škodo, zasmeh in sramoto, da ga ni spremena? Zakaj se merodajni krogi ne ganejo?

c) Realka je po dozidanji izročena deželi in ta vse poslopje s potrebnim oskrbuje ter vse stroške plačuje; ima li zdaj še zmirom kranjska hranilnica (znabiti z Berolinskim „šulferajnom“?) pravico, da s poslopjem zapoveduje ter svojevoljno obrača? Se li deželni odbor ali sicer nikdo ne bode ganil?

Od sv. Barbare pri Škofji Loki, 25. maja. V sredo 21. maja obiskala nas je huda nevihta. Popoldne okoli četrte ure se naenkrat stemni, težki sivočrni oblaki nad nami nič kaj dobrega ne obe-tajo. Bliski švigajo po zraku, eden zadene tudi našo cerkev. Cerkovnik, ki je poročevalcu vse to pripovedoval, imel je nekoliko prej nekaj pri cerkvi opraviti, ko je pa slutil, da zna priti huda ploha in je že tu pa tam kaka debela kaplja padla, zapusti cerkev ter gre hitro proti za streljaj oddaljeni svoji hiši. „Pridem pod streho, se še malo ozrem po zraku, kar se zasveti, „oplazi“ v zvonik in deske, s kterimi je pokrita cerkev „ferče“ na vse strani.“ — Sreča je bila, da se ni vžgalo, ker v taki samoti bi ne bilo nobene pomoči; preden bi ljudje posebno še požarna bramba s svojo brizgalnico iz Škofje Loke tje prihitela, bi bila cerkev že zdavno lahko pogo-rela. Tako pa ni druge škode povzročila, kakor streho na zvoniku raztrgala in pometala deske, ki so ji bile na potu, na tla. Popraskala je še tu in tam po zidu, potem se pa podala ob robu cerkvene strehe proti zemlji. Tukaj pa ni šlo vse tako gladko naprej, deske in težki hrastovi hlođ so jo morali zavirati. Električna je bila pa pač močnejša. Odrtrgala je deske za seženj na široko po vsi cerkveni strehi, ter jih daleč raznesla, in močni hrastovi hlođ, dasiravno je poln grč, razcepila je na dvoje, kakor za igračo. Ko ji je strehe zmanjkalo poskočila je na zid, sem pa tam malo razpraskala in se razgubila. V notranji cerkvi ni dobiti sledu od nje, da si se pri praskah v zunanem zidu sem pa tje zapazi mala luknjica, kjer je iskra kazala svojo moč.

Cerkovnik zdaj Boga hvali, da ni še takrat pri cerkvi ostal, ker bi se mu bilo lahko ravno to primerilo, kakor cerkovniku podružniške cerkve sv. Lovrenca lansko leto. Ta je namreč zvonil za odvrnenje hude ure, kar dvakrat zapored trešči v zvonik, ker je imel vrata zaprta, strela odrta nekoliko dilj pri vratih, spodnese cerkovniku stalo, poškoduje druge vrata, ter gre po ženski strani ob zidu po cerkvi, sem pa tje kaj zidu odluči, posebno še za velikem altarjem, kjer je bil za njo ovinek prenapet, gre potem na drugi (moški) strani nazaj, ter ravno pod kropilnim kamnom si naredi malo luknjico, kamor zgine. Cerkovnika je puh precej omamil, ko mu je strela stalo spodnesla, padel je znak, pa k sreči se je držal še za vrv, tako da z glavo ni še posebno trdo zadel ob kameniti tlak. Četrť ure bil je tako v nezavesti, potem je pa zopet sam vstal. Drugih hudih nasledkov sicer ni bilo kakor strah in oglušenje. Pa počasi se je tudi to mu poleglo.

Kaj tacega, če še ne hujega bi se bilo tudi tukaj lahko primerilo. Zato se možu kaj dobro zdi, da jo je še o pravem času popihal v zavetje v svojo hišo.

Žalibog da je tudi toča hudo razsajala. Štirim kmetom je zeló pobila, žito težko da se bo obraslo. Jeli tudi kaj v sosednji Polhograški fari, kamor so se pogubonosni oblaki vlekli, kaj škode naredila, mi ni še znano.

Domače novice.

(Za druge porotne obravnave) v Ljubljani poklican je na mesto predsednikovo c. kr. dež. nad-sodnije svetovalec g. Janez Kapretz, za namestnika pa c. kr. dež. sodnije svetovalec g. Rajmund Zhuber-Okroški in g. Ljudevit Ravnihar. Novomeškimi porotnimi obravnavam predsedoval bo okrožne sodnije predsednik g. Vinko Jeunikar, namestnik mu bo pa dež. sodnije svetovalec dr. Andrej Vojska.

(Tisti nesrečni Višnjegorec), ki je padel v soboto zjutraj na dolenski cesti blizo „Gosposca“ z voza, in se hudo pobil, umrl je večeraj popoldne v tukajšnji deželni bolnišnici. Koliko se je že voznikov na ta način ponesrečilo in vendar še vse skupaj nič ne izda! Vedno še lahko dan na dan vidiš na ve-

liki cesti visoko naložen voz žagancev, desk, ali pa moke; vrh blaga pa hlapca omahovati z desne na levo, od zad na spred. Kar nič se ni treba čuditi, če se le tu pa tam kateri pobije, pač pa je več ko čudo, da se ne slišijo vsak dan take nesreče pri toliki malomarnosti naših ljudi.

(Kleparski pomočnik) pri g. Eckerji, ki je padel večeraj razodra pri novem učiteljski na tla in obležal, ni še umrl! Je pa tako slab vsled silnega pretresa, da ni dosti upanja, da bi še kdaj ozdravil.

(Prva košnja sena) se je pričela večeraj ob rebrih „cesarskega grabna“, kjer stoji krasna skoraj po pol metra visoka trava, v večjih oddelih. Tudi na desni strani ceste, ki pelje od dolenskega mostu preko Korbarja na Podlipoglav, videti je že pokošen travnik. Ako dotičnih gospodarjev ne priganja sila za klajo, zdi se nam košnja na vsak način prezgodnja. Vsaj do konec tega meseca moralo bi se še počakati, da roževje nekoliko odevet, vendar pa še ne dozori.

(Košnja v zakup) se bo dajala po vseh mestnih travnikih v torek 3. junija po parcelah. Zakupnine mora se plačati dve tretjini takoj pri javni dražbi, poslednjo tretjino pa do 15. julija t. l. pri mestni blagajnici. Javna dražba bo na travniku pod Rakovnikom ob 9. uri zjutraj, od koder pojde komisija h konjači v Trnovo in od ondot v kolesijo.

(Denar človeka ne stori srečnega!) V Ljubljani živita zakonska mož in žena že nekaj v največjem sovraštvu in tolišnem prepiru in vpitji, da ljudje na ulici postajajo in divje razgrajanje poživinjenega moža poslušajo; sosedom je pa v največjo pokoro njegovo razgrajanje. V nedeljo je mlad gospod popoldne pred omenjeno hišo, kjer je razgrajalec okna po sobi pobijal in drugo steklenino ob tla metal, obstal in začuden vprašal, kaj pač ondi obhajajo danes? „Petič, pravi, grem že sedaj-le od zjutraj mimo, pa vedno hudiča klicati slišim, vmes pa steklenina in druge čepinje rožljajo“. „Ovbe no, oglasi se sosed čevljar, pijan je, pa razgraja“. „Kdo?“ „I kdo le, tisti oné, ki je pred nekaj tedni okoli 8000 goldinarjev podedoval se svojo ženo. Poprej sta v najlepšem miru in pravi rajski zadovoljnosti živela, dokler nista ničesar imeia; sedaj, ko sta pa nekaj imovita, pa od zgodnjega jutra pa do poznega večera nič drugega ne delata, kakor pijeta in pretepata se. To je naredil denar“, pristavi mož kopitar in zapre za saboj dur. Pri sosedu so pa zopet okna zarožljala.

(Razpisani ste) dve učiteljski službi po 400 goldinarjev letne plače in prostim stanovanjem. Prva v Dolu pri Litiji, druga pa na Polici pri Zatičini. Prošnje naj se pošiljajo e. kr. okrajnemu šolskemu svetu v Litijo.

Razne reči.

— Iz Preserja se nam piše. S tužnim sercem naznanjam, da je tudi nam 21. t. m. popoldan ob 6. uri toča potokla v treh vaseh, namreč v Preserji, Podpečju in na Planinici. Veliko škode je nevihta naredila po polji ter veliko prsti odnesla. Žito moramo kositi, po travnikih je vse poblateno. Obilno pridelkov je letos pri nas obetalo, pa v malih minutah je vse šlo. Bog se usmili!

— Kopeli za otroke bolne za škrofelní bode Dunajsko mesto naročilo v Baden pri Dunaji. Sprejemali se bodo otroci od 3. do 12. leta. Na razpolaganje bode 12 postelj, 6 za dečke, 6 za deklice brez razločka vere. Za vsacega otroka se bode plačevalo po 42 kr. na dan za vse skupaj; slehern otrok se bode zdravil 42 dni. V 4 mesecih jih lahko pride na vrsto 36 otrok. Dunajsko občino bode to stalo 635 gld. 4 kr.

— „Deutscher Hauschatz.“ Obseg ravnokar izšlega 11. zvezeka tega zabavnika je sledeči: Text: Alle Schuld recht sich auf Erden. Roman von Walther von der Wied (Schluss). — Aus meiner Soldatenzeit. Von J. T. Kujawa: Die Schlacht bei Beaumont. Von Beaumont bis Sedan. — Eine Osterpartie in der Umgebung der heiligen Stadt. Von Fr. Wilhelm Gross (Schluss). — Das Schloss Oelkofen in Oberbayern. — Die neue Stadthalle in Mainz. — Die Taube von Landsbach. Humoreske von W. Ende. — Skizzen aus London. Eine Fahrt in den Eingeweiden London's. Von Dr. A. Heine. — Ueber Mineralwasser-Kuren. Von Dr. Friedreich. — Ostern. Novelle von H. Richter. — Die sogenannte Post-Reformation am Ende des 16. Jahrhunderts. Von — d. Aus Thüringen. — Entstehung der Oper. Historische Studie von Hans vom Wald. — Bewährte Hausmittel. Mitgetheilt von L. von Pröpper. Gegen Zahnschmerzen. — Gegen Ohrenweh. — Gegen den Stich von giftigen Insekten. — Gegen Vergiftung durch Streichhölzchen. — Wenn Kalk in die Augen gekommen

ist. — Kräftigung schwächlicher Säuglinge. — Gegen das Stottern. — Bilder aus Berlin. Das Brandenburger Thor. — Ueber das Gedankenlesen Stuart Cumberland's. — Allerlei. — Illustrationen: Schloss Oelkofen bei Grafing in Oberbayern. Gezeichnet von Ph. Roeth. — Die neue Stadthalle in Mainz. — In der Kirche. Gemalt von Hubert Sallentin. — Ein guter Schuss. Gemalt von K. F. Deiker. — Im Lenz des Lebens. Gemalt von Meyer von Bremen. — Das Brandenburger Thor und der Pariser Platz in Berlin.

— V Mexiki je prišla na kant najstara narodna banka. Dolga ima najmenj 10 milijonov goldinarjev.

— V Kazanskem okraju na Ruskem je nastala lakota, ali zaradi slabe lanske letine ali iz drugega vzroka ni znano. Posebna težava je, da nima ta okraj nobene železnične zveze.

Telegrami.

Dunaj, 27. maja. Danes pričela se je pred izjemno sodnijo glavna obravnava proti Schaffhauser-ju in Ondri, koja sta tožena sokrivde umora policijskega koncipista Hlubeka v Floridsdorfu. Oba trdita svojo nedolžnost.

Praga, 26. maja. Češko akademično društvo učiteljev izvolilo je Kraszevskega za svojega častnega člana. Vlada je pa imenovanje vničila.

Petrograd, 26. maja. Za katoliškega patrijarha vsem Armencem imenovan je Carigranski patrijarh, Narzes, z 27 glasovi od 32 zbranih volilcev. Poleg njega dobil je največ glasov Muradian.

Naznanilo

udeležencem slavnosti blagoslovljenja zastave „Savinjskega Sokola“.

Slavnostni odbor „Savinjskega Sokola“ je preskrbel do zdaj za gospodo, ktera se te slavnosti oficijelno vdeleži in zraven sodeluje (izimši se vé da Celjske gospode, kteri se vse sami preskrbijo) namreč za pevce in „Sokole“ od Celja do Mozirja in nazaj kakih 200 brezplačnih sedežev na dobrih vozeh.

Ker se je nadejati, da bo za drugo gospodo še razen tega treba več voz o pravem času najeti, ktere bo vsak sam plačal, prosí podpisani odbor nujno in uljudno, da se mu to naznani prav gotovo že do četrtega 29. dne maja t. l., za koliko oseb je treba prostora itd., kajti v nasprotnem slučaju bi se lahko zgodilo, da bi v zadnjem času ne mogli vsem gostom zadosti voz preskrbeti, ker se ravno ob praznikih ljudje na vse kraje radi vozijo.

V Celji je shod in zbirališče vseh slavnostnih gostov v Čitalnici pri „Strausu“, ktera je v prvi hiši na desno od kolodvora in bo od sobote na nedeljo celo noč odprta, da se tako lahko vsi, ki pridejo ponoči z vlaki, tam okrepečajo in odpočijejo. Celjski Slovenci bodemo pričakovali to noč pri vsakem vlaku na kolodvoru slavnostne goste; treba pa nam je tudi vedeti, koliko gospodov in kako se žele v Celji okrepečati pred odhodom v Mozirje, to je pred peto uro zjutraj, ali zadostuje namreč samo kava in pijača, ali naj se pripravi tudi drug primeren zajutrek, kajti ponoči bi se v slučaju, če bi se zato nihče ne oglasil, tudi nič ne pripravljalo.

Kar se te zadnje reči tiče (izimši vozove) se bomo po tem ravnali, kar zremo do sobote zjutraj. Kdor hoče v noči od sobote do nedelje v Celji prenočiti in želi, da mu to mi preskrbimo, mora nam naznaniti to tudi do četrtega. Vsa naznanila o tem pa naj se pošiljajo kakor hitro mogoče naravnost: „Narodni Čitalnici v Celji“.

Tudi želimo zvedeti, ali bodo slavnostni gostje v ponedeljek zvečer, ko pridejo nazaj iz Mozirja v Celji ostali, da se potem za ta večer v Čitalnici in drugod vse potrebno lahko o pravem času priredi; ker je ta reč tudi precej važna, naj nam blagovolijo zunanji gostje o tem natanko poročati.

V Celji v 26. dan maja 1884.

Celjski slavnostni odbor za blagoslovljenje zastave „Savinjskega Sokola“.

Javna zahvala.

„Podpiralni zalogi slovanskih vseučilišnikov v Gradci“ so nadalje*) darovati blagovolili: Slavna štirka hranilnica v Gradci 50 gld., gospa Nina Fröhlich pl. Feldau v Gradci in gospod dr. Pavel Turner v Budapeštu po 10 gld., gospodje državni poslanci na Dunaji: K. Klun, A. Obreza, V. Pfeifer, dr. J. Poklukar, Božidar Raič in dr. Jož. Vošnjak po 5 gld., gospodje dr. Benjamin Ipavie, zdravnik v Gradci, Franjo Sal. Pirce, vodja gimn. konvikta v Št. Pavlu na Koroškem, in dr. Dragotin Prus v Konjicah tudi po 5 gld., gospod Verpošek (Gobčev), uradnik v Gradci, 4 gld., gospodje dr. Zeno Dolschein v Gradci, Franjo Hauptman, e. k. profesor v Gradci, Rafael Mikuš, davkarski pristav v Laškem trgu, dr. Jože Muršec, umirovljeni profesor in konzistorijalni svetovalec v

*) Glej I. letošnjo zahvalo v štev. 55 t. l.

Gradci, in baron J. Schwegel, državni poslanec na Dunaji, po 3 gld., gospod Kolumban Urnik kaplan v Št. Pavlu na Koroškem, 2 gld., in gospod Ivan Zupan, kr. profesor v Zagrebu, 1 gld. 95 kr. Za vse te preblage darove izrekajo podpisani v imenu „opravnega odbora podpiralne zaloge slov. vseučilišnikov v Gradci“ in v imenu onih, kteri dobrote imenovanega zavoda uživajo, najiskrenejšo zahvalo. Bog povrni!

V Gradci, dne 21. maja 1884.

Prof. dr. Gregor Krek,
t. č. predsednik.

Namestni gimn. učitelj Josip Lendovšek,
t. č. blagajnik.

Stud. phil. Janko Bezjak,
t. č. tajnik.

Tujci.

26. maja.

Pri **Matiči**: Sam. pl. Wurzbach, e. k. sovetnik deželne sodnije, s soprogo, z Dunaja. — Kleinfeler, kupec, z Dunaja. — Josip Fürst, kupč. potovalec, iz Budapešte. — Jakob Schwaz, grajščak, s soprogo, iz Boena. — Jakob Corsi, posestnik, iz Iloruza. — Anton Köhler, ravnatelj, iz Silberegga. — Jeuniker in Fridrich, zasebnika, iz Tržiča. — Laurič, kupč. lesa, iz Rakeka.

Pri **Stonu**: Grossmann-Stahlborn, e. k. polkovnik, z Dunaja. — Kalina in Scharf, kupč. potovalec, z Dunaja. — Rocholl, kupec, iz Kassela. — Josip Kanka, kupec, iz Brna. G. Wilhelm, kupč. potovalec, iz Trsta. — Rozalija Mauri, uradnikova, soproga, iz Kirchheima.

Pri **Južnem kolodvoru**: Mirosl. Steiner, kavarnar, z Dunaja. — Emil Steiner, prostovoljec, z Dunaja. — Kern in Mächner, kupč. potovalec, z Dunaja. — Baron Frost, zasebnik, iz Linca.

Pri **Avstrijskem cesarji**: Marija Globočnik, iz Kropce. — Sabat Hallil, iz Betlehema.

Dunajska borza.

26. maja.

Papirna renta po 100 gld.	80 gl. 65 kr
Sreberna „	81 „ 30 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	102 „ 10 „
Papirna renta, davka prosta	95 „ 90 „
Ogerska zlata renta 6%	122 „ 70 „
„ „ 4%	91 „ 95 „
„ papirna renta 5%	88 „ 80 „
Kreditne akcije 160 gld.	311 „ 40 „
Akcije anglo-avstr. banke 200 gld.	114 „ 30 „
„ avstr.-ogerske banke	856 „ — „
„ Länderbanke	106 „ 30 „
„ avst.-oger. Lloyda v Trstu	573 „ — „
„ državne železnice	317 „ 50 „
„ Tramway-društva valj. 170 gl.	223 „ — „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 124 „ 10 „
4% „ „ 1860	500 „ 135 „ 25 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 173 „ 75 „
„ „ 1864	50 „ 173 „ 75 „
Kreditne srečke „ 1864	100 „ 176 „ 50 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ 50 „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ — „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108 „ 50 „
„ Ferdinandove sev.	107 „ 25 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ 50 „
London	122 „ 30 „
Srebro	— „ 75 „
Ces. cekini	5 „ 75 „
Francoski napoleond.	9 „ 69 „
Nemske marke	59 „ 75 „

Travnik,

ležeč pri Brezovici, ki meri čez 3 orale se prodaja ali pa v najem daje. Več se izv. na Sv. Petra cesti št. 37 v Ljubljani.

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani

se dobiva knjiga:

„Ne v Ameriko!“

Spisal Jak. Aléšovec.

Cena 1 gl. po pošti 5 kr. več.

DUHOVNO PASTIRSTVO.

Slovenskim bogosloveem in mašnikom

spisal

Anton Zupančič,

profesor pastirstva.

Cena 1 gl. 20 kr. Po pošti 10 kr. več.

Dobiva se v

Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Izišli prvi del obsega osebo in lastnosti duh. pastirja; potem homiletiko in kateheto.

Tržaški škofijski list knjigo priporoča s sledečimi besedami: Opus multa eruditione et practica methodo compilatum... sacerdotibus optime commendamus.